

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

10 Vtrùm bona Religiosi transeant in Monasterium per professione, si aliter de illis antea non disposuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

An fuffi-
ciant quod
concederet
fi peteres.

perioribus concedi solent petentibus, in Religione essent liciti absque expressa venia: quod est euertere obedientiam regularem. Ratio est, quia non ex eo cessat vinculum legis, quod Superior dispensaret si peteres; per hoc enim non dispensat re ipsa, nec ideo rem istam retinere potes, quia dominus eam donaret si rogares: nam per hoc non donat re ipsa. cum enim conditio illa non ponatur in re, non ponitur quoque id quod ex ea sequeretur. eodem modo dicendum in nostro casu. Itaque requiritur, non solum vt concederet si peteres, sed etiam vt re ipsa censetur concedere, quamuis non petas; & vt ipse non velit te cum illis circumstantiis petere. Sicut vt vinculum legis cesset per dispensationem, requiritur vt mens legislatoris sit, hoc casu te non obligare vt agas secundum verba legis, aut vt petas dispensationem.

Crediderim tamen non esse peccatum mortale, quando sciret, vel bona fide putaret inferior, eum erga se esse Superioris affectum, vt libenter esset concessurus, si sciret ipsum tali re egere, vel tale quid desiderare; tunc enim censetur habere ex voluntate Superioris, saltem virtuali, quae in affectu illo latet. Peccat tamen venialiter; quia etsi illam rem habeat quodammodo ex voluntate Superioris; modus tamen illam sibi viurpandi est contra eius voluntatem. Pari modo, in furto non est peccatum mortiferum, quando quis scit affectum domini in se talem esse; aut certe, quando dominus rem parui aestimat, aut ita in aliquem est affectus, vt nolle illum graui obligatione teneri; iuxta ea quae dicta sunt supra cap. 12. dub. 8.

80 Tertium est, Quando Religiosus peccat contra votum, ferè semper esse duplex peccatum; eum duplici malitia diuersae speciei contra diuersas virtutes. Idque primùm manifestum est in peccatis contra votum castitatis: in quibus omnibus ratione materiae est prauitas luxuriae contra castitatem; & ratione voti malitia sacrilegij, aut infidelitatis in Deum contra virtutem Religionis. In iis quae sunt contra pauperatam, praeter malignitatem violationis voti, ferè semper connexa est alia contra iustitiam, vt cum rem alienam inuito domino sibi vsurpat, aut res monasterij clanculum externis donat. Non tamen haec absolute semper adest, vt si etiam Superiore aliquid ab externis accipiat & abscondat, quod ille externus in ius Monasterij venire nolit. Tunc enim etsi peccet contra votum, vsurpando sibi istius rei dominium & usum, independentem à Superiore; non tamen contra iustitiam. Si tamen illud absolute daretur absque tali restrictione, transiret statim per acceptationem & traditionem in dominium Monasterij. Nam quidquid Religiosus acquirit, Monasterio, non sibi acquirit. vnde si tunc contra voluntatem Superioris sibi vsurperet, etiam furtum committeret. Denique quando contra votum obedientiae violando praecipit Superioris in re graui agit; peccat non solum contra votum ac promissionem Deo factam, cui promissit huic homini tamquam eius vicario obedire; sed etiam contra virtutem obedientiae, quam subditus omnis debet Superiori legitima potestate praedito. atqui Praelatus in Religione habet potestatem regendi & imperandi communicatam sibi à Summo Potifice, vt supra dubit. 1. num. 10. dictum: ac proinde hoc ipso quo sumus membrum communitatis illius cui ipse praest, tenemur ei obedire. sicut si

quis voueret Deo, obedire Episcopo vel Principi legitime praecipienti, duplex peccatum admitteret non obediendo. Secus si confessorio vel alteri nullam iurisdictionem in eam communitatem, cuius est membrum, habenti; vt patet ex dictis dubit. 1. num. 10. tunc enim non obediendo solum peccaretur contra votum.

Dices, Quod ego sum membrum huius corporis, ac subditus Praelato, id totum prouenit ex voto. ergo solum peccatur contra votum. tota enim ratio obligationis ex voto pendet. sicut cum quis habens votum solemne contrahit matrimonium, solum peccat contra votum, etiam si contra legem impedimenti dirimentis faciat, quia impedimentum ex voto pendet, & propter votum inductum est. Vbi enim vnum est propter vnum, ibi tantum censetur esse vnum.

Resp. Negando antecedens proprie loquendo. non enim formaliter per votum, sed per traditionem sui in ius Religionis, & acceptationem Superioris; fit membrum illius corporis & subditus: votum autem solum est conditio. sicut promissio seruandi statuta Collegij est conditio vt quis fiat collegialis, non tamen per illam formaliter inseritur Collegio, sed per traditionem sui in ius Collegij, & acceptationem Superioris. Itaque obligatio voti, & obligatio parendi Superiori habenti iurisdictionem, sunt diuersae obligationes. Secus si ille non haberet iurisdictionem. Quod autem adfertur de voto vt est impedimentum matrimonij; si loquamur de Religioso professo ducente uxorem, committit duplex peccatum, vel potius triplex. primò, contra religionem voti; secundò, contra castitatem, praesertim si habet animum consummandi: tertio, contra iustitiam, facit enim iniuriam Religioni cuius est membrum, & in cuius est potestate, tradendo se in potestatem alterius. si verò de ordinato sacris non Religioso, peccat contra votum & castitatem. Neuter tamen committit peculiare peccatum contra legem matrimonij: quia tota ratio cur impediatur contrahere, pendet ex voto, & ex eo quod sit in potestate alterius: vnde in contrahendo non reperitur noua deformitas distincta à praedictis.

DUBITATIO X.

Vtrum bona Religiosi transcant in Monasterium per professionem, si aliter de illis antea non disposuerit.

81 Respondeo, & Dico Primò, Si Monasterium habet ius successionis, omnia bona Religiosi, de quibus ipse antea non disposuit, per professionem iure communi transcant in illud Monasterium. est communis sententia DD. vide Monasterium Nauarrum comment. 2. num. 44. & sequent. ius autem succedendi habent omnia Monasteria Regularium, praeter Domo & Collegia Societatis Iesu, Minorum de obseruantia, & Cappucinarum. Societas enim per suas Constitutiones hoc iure caret, non solum in Domibus professis, sed etiam in Collegiis: Minoritae & Cappucini per suas Regulas. ceteris omnibus Ordinibus virorum & mulierum, etiam Mendicantibus, concessit

*Mendican-
tes qui iur-
cedant.*

Concilium Trident. sess. 25. de Regul. c. 3. vt bona immobilia possidere possint: vnde etiam vt in eis succedant. nam ante Concilium poterant ceteri Mendicantes succedere, sed tenebantur bona immobilia vendere, vt docet Nauarrus ex aliis n. 50. nunc autem possunt retinere.

Probatum conclusio ex Nouella Iustiniani 5. quæ est de Monachis, cap. 5. *Illud quoque decernimus, qui in Monasterium intrare voluerit, antequam Monasterium ingrediatur, licentiam habere suis vti quo voluerit modo. ingredientem namque; vna sequentur omnino res, etiam si non expressim dixerit se illas inducere: & non erit dominus illarum vterius villo modo: quæ posteriora verba etiam habentur Authent. Ingressi, C. de sacrosanctis Ecclesiis. Ad dicitur in prædicta Nouella; Si filios habeat, eis solùm legitimam debere, cetera Monasterio. & Nouella 123. cap. 38. Si qua mulier, aut vir Monasticam elegerit vitam, & intrauerit Monasterium, filius non extantibus, Monasterio quod ingreditur, res eius competere iubemus. Si vero talis persona filios habeat, & non ante quam intret Monasterium, de suis rebus fecerit dispositionem, & legitimam partem filius deputauerit: etiam sic liceat ei postquam Monasterium intrauit, suam substantiam in proprios filios distribuere; ita tamen vt nulli filiorum suorum minuat legitimam partem. pars verò quam filius non dederit, Monasterio competat. Si verò omnem substantiam inter filios diuidere voluerit, propria sua persona filius connumerata, vnam sibi parte omnibus modis retineat, quæ iuri Monasterij competere debeat. Si verò in Monasterio degens moriatur antequam inter filios res suas distribuatur, legitimam partem filij percipiant, reliqua verò substantia pars Monasterio competat. eadem habentur Authent. Si qua mulier de sacrosanctis Ecclesiis. & cap. 9. Si qua mulier. 19. qu. 3. Idem probatur cap. 7. Quia ingredientibus. 19. quæst. 3. ex epist. 7. lib. 7. registri Gregorij Magni, vbi sic dicitur: *Quia ingredientibus Monasterium conuertendi gratia, vterius nulla sit restandi licentia, sed vt res eorum eiusdem Monasterij sint, aperta legis definitione decretum est.**

82
*Ratio Con-
stitutionis
Iustiniani.*

Est autem hæc Constitutio rationi valde consentanea. Primò, Par enim non est vt dum quis se totum mancipat obsequio diuino, res suas faciat seruire mundo; & qui corpus suum tradit ad penitentiam, bona sua relinquat sæcularibus ad luxum. postulat enim ratio, vt non solum se, sed etiam omnia sua Deo seruire faciat. Secundò, Quia cum in Monasterio viuere, & ab eo alimenta percipere cupiat, par est vt illi potius res eius cedant, quam aliis quibus nihil debet, & à quibus nihil expectat. Tertiò, Quia cum sit consilium Christi vt dentur pauperibus, nullis pauperibus conuenientius dari possunt, quam iis qui sunt pauperes spiritus, quorum est regnum caelorum, & qui possint recipere in æterna tabernacula; quales sunt Religiosi. Denique quia sic augetur cultus diuinus & numerus Deo seruientium.

*Quo modo
post profes-
sionem bo-
na sua dis-
tribuat.*

Circa prædicta quædam sunt annotanda. Primò, Si is qui proficitur, habet liberos, ei permitti vt distribuatur eis sua bona post professionem, si id ante non fecit. facit autem hoc non vt dominus, sed vt administrator constitutus à Iure ad hunc effectum: testari tamen tunc non potest, quia id ei non est permissum, vt docet Nauarrus commentar. 2. num. 45. & meritò, quia factio testamenti

maiores præ se fert imaginem dominij, quam nulla illa distributio.

Dices, Hæc constitutio est Iuris ciuilibus, per quod non potest concedi administratio aliqua Religioso professo.

Respondeo, Eam non habere vim vt est Iuris ciuilibus, sed vt est recepta Iure Canonico, seu approbata à Summis Pontificibus. vnde etiam relata est in Corpus Decreti à Gratiano cap. Si qua mulier. 19. qu. 3. de quo vide Nauarrum comment. 2. num. 44. & sequentibus. vbi hanc constitutionem explicat & expendit.

Secundò, Ex æquitate canonica legitimam filiis statim post professionem tradendam, nec esse expectandam mortem naturalem parentis, vt docet Nauarrus num. 48. & Couarr. cap. 2. de testam. num. 12. & colligitur ex cap. Cum simus. 14. de Regularibus. nimis enim durum esset, si filij deberent alimenta petere à Monasterio.

Contraria tamen sententia non est improbabilis, quam tenent plerique Doctores, teste Couarr. vltus fructus tamen, quem fortè pater habebat in bonis aduentitiis suorum liberorum, tranfit in Monasterium vltq; ad mortem eius naturalem, vt docet Nauarrus num. 55. quia omnia transeunt, & Ius nihil particulare de hoc disposuit. quamuis & in hoc contrarium probabiliter teneri possit; de quo videri potest Couarruias num. 14. Pari modo, pater in sæculo manens, vltimus fructum, quem in bonis aduentitiis filij habebat, non amittet per filij professionem, vt idem Nauarrus docet; nam professio filij non potest officere iuri paterno iam antè acquisito. secus est quando filius egreditur patriam potestatem ob crimen paternum; tunc enim amittit pater vltimus fructum vna cum patria potestate, vt rectè cum aliis docet Molina, de Iustitia, disput. 9.

Tertiò, Si is qui proficitur, non habet liberos vel nepotes, sed patrem vel matrem, auum vel auam, Iure communi illis debet legitimam: nimirum si hoc Ius eo loco sit receptum. Nec obstat, quòd Monasterium habeatur pro filio vel herede, vt colligitur cap. In præsentia. 8. de probationibus, & Nouella 123. cap. 37. ac proinde nihil videatur deberi ascendentibus; quia hoc non est verum, nisi ad effectus Iure expressos, qualis non est iste, qui proponitur in casu.

Quartò, Non solum bona tua libera per professionem transeunt in Monasterium, sed etiam quædam grauata; vt si tibi relicta sit fideicommissum, cum onere vt si absque liberis discesseris, restituatur alicui tertio, vt fratri si ingrediaris Monasterium, cedit Monasterio, quia est instar filij. Ita expressè habetur d. cap. In præsentia. & d. Nouella. Secus si grauatum sit vt in aliam causam conferatur; vt ibidem habetur.

Quintò, Etiam feudum cedit Monasterio, modo sit francum, id est, liberum ab obsequio, vel concessum feminae, vel cum onere obsequij, quod Monasterium præstare possit, vel concessum cum facultate præstandi per alium. Ita Nauarrus n. 25. & alij passim. Commoditas feudi durat solum ad vitam illius Religiosi: eo enim mortuo deuoluitur ad proximos heredes, quibus ex sua institutione debetur; vel si desint, ad dominum directum. Ita Clarus §. Feudum. q. 78. n. 2. ex Baldo, qui tamen Clarus n. 3. addit, sibi non placere sententiam communem, scilicet feudum transire in

Mona-

83
*Quando
filiis danda
legitima.*

*vltimus
fructus.*

84
*Fideicom-
missum.*

Feudum.

Monasterium: sed ratio eius solum probat de feudis quæ requirunt seruitium sæculare, Religiosis indecorum & prohibitum.

Emphyteusis.

Pari modo emphyteusis in Monasterium transit. si tamen dominus directus velit, tenebitur in alium transferre, qui non sit maior privilegio præditus, quàm prior emphyteuta. Ita Iulius Clarus §. Emphyteusis. qu. 22. dicitque esse communem sententiam. Ratio est, quia conditio domini directi deterior redditur, cum amittat spem laudemij, id est, trigessimam vel quadragessimam partem pretij, quam percipere solet quotiescumque venditur. vide supra cap. 24. n. 57.

Possessio.

Sextò, Non solum dominium, sed etiam possessio transit in Monasterium per professionem. Primò, Quia sicut persona transit in ius Monasterij; ita simul cum illa dominium, & possessio quam illa habebat. Secundò, Quia Monasterium succedit non sicut heres extraneus, qui ut comparat dominium, debet adire hereditatem, & ut possessionem capiat, debet apprehendere; sed sicut filius, seu ut heres qui in iure dicitur *heres suus*, qui non comparat nouum dominium, sed continuat dominium & possessionem eius cui succedit. Ita Innocentius & alij in cap. In præsentia, de probatio nibus.

85
Si dispositum in extraneos.

Dico Secundò, Si ante professionem per testamentum disposuit de bonis in heredes non necessarios, ut in fratres vel amicos, Monasterium iis fruatur vsque ad mortem ipsius naturalem, sicut ipse testator facturus erat si in sæculo mansisset. vnde si illi moriantur ante testatorem, euanescit dispositio, & bona pertineant absolute ad Monasterium, nisi alia mens testatoris fuerit. Ita Nauarrus supra num. 54. & Couar. c. 2. num. 11. vbi dicit esse communem sententiam.

86
Si Monasterium caret iure succedendi.

Dico Tertio, Si Monasterium non habet ius successionis, omnia bona Religiosi (nisi ipse ante professionem aliter de illis disposuerit) statim per professionem deuoluuntur ad heredes ab intestato, perinde ac si ipse morte naturali defunctus esset. est communis sententia DD. quia cum ipse per professionem se spoliaret omni dominio & possessione, nec transeat hæc in Monasterium; sequitur, ea iure deuolui ad alios heredes. non enim debent ea bona manere adspota & suspensa.

Petes, Vtrum possit fieri statutum, ut ij qui transeunt ad Religionem, nõ possint sua bona, vel legitimam sibi debitam secum ad eum transferre, vel in alios pauperes distribuere, sed teneantur illa suis propinquis relinquere, etiam si illi pauperes non sint? Quod ego propono, non quòd putem aliquem Catholicum & pium Principem tale statutum fecisse, aut facturum: sed quia intelligo talia subinde quibusdam locis à politicis ventilarj.

Respondeo breuiter, Tale statutum fieri non posse. Probatur Primò, Quia tali statuto directè oppugnaretur consilium Christi, tamquam iniquum, & noxium Reipub. Christus enim Matthæi 19. adolescenti diuiti animæ suæ salutem querenti dixit: *Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum tuum in celo, & veni sequere me.* Illo autem statuto contrarium præcipitur; nimirum, non des pauperibus, sed relinque consanguineis, etiam si illi pauperes non sint. Atqui oppugnare consilium Christi, graue peccatum est, continens grauem in Christum ir-

reuerentiam cum tacita quadam blasphemia, quasi consilium Christi sit noxium: idque eò maius peccatum est, quòd sit maiori auctoritate, & patet latius. Nec refert quòd non sit graue peccatum, si quis nolit sequi consilia Christi, cum non sint præcepta, sed libera: quia longè aliud est, nolle sequi; aliud volentem sequi, vi impedire. Nemo tenetur ingredi Religionem, aut inire matrimonium: volentem tamen ingredi, vel inire matrimonium, impedire, graue peccatum est.

Secundò, Quisque lege diuina & naturali ius habet, ut non solum se, sed etiam sua Deo offerat, & sibi amicos de mammona iniquitatis conciliet, qui cum, cum defecerit, in æterna tabernacula recipiant: ad quod etiam Dominus Matthæi 6. vehementer hortatur. Ergo impedire huius iuris executionem, est vera iniuria, idque in re grauissima. Quare cum omnis iniuria in re graui sit peccatum mortiferum (ut omnes Doctores fatentur) manifestum est, condere tale statutum quo illius iuris executio directè impeditur, esse peccatum mortiferum, idque eò maius, quòd latius patet, & ad plures se extendit. Non enim est iniuria priuata, sed publica, ad omnes personas, quibus Deus sua consilia inspirauerit, & ad omne tempus futurum se extendens. Neque dici potest, Neminem vi impediri: quia lex maximam vim infert, cum ei non possit resisti.

Tertio, Qui impedit ne quis Christum heredem faciat, meretur ipse exheres fieri non solum regni cælestis, sed etiam terreni, & bonorum temporalium, cum ipse omnia ista à Christo omnium Domino acceperit; ut eleganter ostendit Saluianus lib. 3. de Auaritia: vbi etiam in parentibus & priuatis hominibus acriter reprehendit illam in Deum ingratitude, dum liberos Religionem ingressuros priuant sua legitima, ne illam Christo consecrent. Atqui tali statuto ingressurus in Religionem vi impeditur ne Christum bonorum suorum heredem faciat. Pauperum enim causa, est causa Christi, præsertim eorum pauperum qui obsequio Christi peculiariter sunt consecrati: ut constat ex illa sententia Domini, quam in extremo Iudicio in iustos & peccatores proferet; & ex illa clausula: *Quod uni ex his minimis fratribus meis Matth. 25. fecistis, mihi fecistis.*

Quartò, Tali statuto fit etiam iniuria Ordini Religioso; nec vni tantum, sed plurimis. Etsi enim forte Religio talis sit, ut nullum ius habeat ad bona sui Nouitij: tamen verum ius habet, ne quis vi vel fraude impediatur, qui ei aliquid relinquere voluerit. Vnde qui sic impediatur, tenetur in vtroque foro ad restitutionem Religioni: sicut cum quis vi vel fraude impedit ne testator relinquat mihi legatum; vel ne collator mihi conferat beneficium, tenetur ad reparationem istius damni: ut omnes Doctores tradunt. Itaque qui tale statutum conderet, teneretur ad sarcienda omnia damna, quæ inde Religionibus obuenerent.

Quintò, Tale statutum est contra Ius & libertatem Ecclesiæ & status Ecclesiastici, cuius Religio est pars eximia; ac proinde auctor talis statuti incurrit excommunicationem ipso facto contra violatores iuris Ecclesiæ pluribus Canonibus statutam, quos omnes renouat Concil. Trid. sess. 25. cap. 20. de Reform. Omitto plurima quæ hæc ex sanctis Patribus adferri possent. Videatur Basilii qu. 9. in Quæstionibus fusiis disputatis: vbi

dicit, esse sacrilegium, talia bona detinere. & q. 187. in Regulis breuioribus. Hieron. epist. 8. quæ est ad Demetriadem, & epist. 26. ad Pammachium, Ambrosius lib. 1. Officiorum, Gregorius Homilia 37. in Evangelia, & alij.

Dices, Hæc rationes locum habuisse præcis temporibus, cum Religionem erant pauperes: non verò hoc tempore, cum Monasteria sunt opulentissima. alioquin decursu aliquot sæculorum, omnia bona secularium transirent ad Religiosos.

Respondeo, Non solum tunc, sed etiam modò locum habere, quia etiam nunc sunt multæ Religiosæ domus verè pauperes, quæ egrè suos sustentant, & semper debitis grauantur. Multæ etiam aliæ sunt pauperum causæ, in quibus consilium Christi possit impleri. Si cauendum ne domus Religiosæ supra modum ditescant: id non ita faciendum, vt tenues non possint assurgere ad iustam mediocritatem.

Sed inquit, Etiam tenues satis habent, si non admittant plures quam possint alere: cur admittunt tam multos? quid opus tot Monachis & Iesuicis? Respondeo, Non admitti ab Ordinibus Religiosis plures quam opus sit ad finem & ministeria proprii cuiusque instituti. Vt omittam parum dignum esse animo Christiano, velle præscribere Spiritui sancto, qui propositum Religionis inspirat, & restringi numerum seruorum Dei, & operatorum vineæ Domini, ob res istas infimas, & terrenas, ob modicum alimenti, quo opus habent vt uiuant, & Deo & Ecclesiæ seruiant. Addo, manentibus in sæculo, per ingressum fratris vel fororis in Religionem nihil detrahi, sed plerumque plurimum accedere, cum bona substantiæ pars ipsis relinquatur, ex qua ne teruntium quidem habuissent, si illi mansissent in sæculo.

Neque metuendum ne omnia penè secularium bona ad Religionem transeant. Satis enim huic periculo iam est prouisum; sat multi inuigilant, ne id aliquando fiat: hæresis, atheia vel politicismus facillè impediunt, quibus paucis annis plus Ecclesiæ & Religioni ademptum, quam multis sæculis accesserit. Denique non est modò idem affectus fidelium in huiusmodi causis, qui olim tempore nascentis fidei in singulis prouincis fuit.

DVBITATIO XI.

Cui acquirat Religiosus post professionem.

SUPpono, Religiosum vel habere beneficium aliquod post professionem; vt Prioratum, Abbatiam, Parochiam, Episcopatum; vel non habere.

87
Si non habet beneficium.

Nunc Dico Primò, Si non habet beneficium, acquirit suo Monasterio vel Ordini, siue id ei ex industria proueniat, siue ex eleemosynis, siue hereditaria successione, siue alio modo. Colligitur apertè ex Intribus supra citatis, & ex c. 16. Abbat. 18. q. 2. vbi dicitur, omnia quæ Monachus acquirit, ab eo auferenda, & hæc Monasterio profuerint.

Potest Monachus iure communi succedere ab intestato.

ra. Dixi siue hereditaria successione; quia nõ minùs post professionem succedit ex testamento & ab intestato, quàm si esset in sæculo; nec possunt eum parentes legitima priuare; vt patet L. Deo nobis. §. Hoc etia, de Episcopis & Clericis. ex qua L. et-

iam patet, nec ob ingratitudinis culpam in sæculo admittam priuari posse: & meritò, quia hæc insigni illa vitæ mutatione videtur absterfa. idem patet ex cap. Non liceat. 19. q. 3.

Dices, Quomodo potest succedere, cum sit incapax dominij, & omne ius in Monasterium sit translatum?

Respondeo, Non habet ius vt in suum commodum succedat aut sibi aliquid acquirat; hoc enim totum in Monasterium translatum est; retinet tamen ius succedendi in commodum Monasterij, vtrillè acquirat. Hinc fit vt Monasterium possit adire vel repudiare talem hereditatem etiam ignorante vel inuito Religioso. Imò si hereditas aliqua ante mortem Religiosi delata sit & nondum adita, potest Monasterium etiam post mortem illius eam adire, vt docet Couarruias cap. 1. de testamentis, num. 31. ratio est, quia ius ad eundem ante mortem ipsius, Monasterio erat acquisitum, quod proinde per mortem ipsius non amittit. Religiosus autem ipse sine consensu Superioris valde illam adire non potest.

Hinc Religiosus in acquirendo partim comparatur seruo, partim filiofamilias. Seruo, in eo cui acquiritur; quia sicut seruus non acquirit sibi sed domino, ita Religiosus acquirit non sibi sed Monasterio. Filiofamilias, in modo acquirendi; quia sicut hereditas vel legatum delatum filio, potest acceptari à patre, ignorante vel inuito filio; ita Religiosi delatum potest acceptari à Monasterio inuito Religioso. Hereditas tamen delata seruo non acquiritur domino, inuito seruo. vide Nauarrum comment. 2. num. 4. & 30. & Molinam disput. 140. vbi alios refert.

Circa prædicta Notandum Primò, In Ordinibus, qui non habent ius succedendi, etsi Religiosi alius modis possint acquirere Monasterio vel Ordini, non tamen successione ab intestato. nam per professionem omne tale ius amittitur, & quodammodò extinguitur; quamuis non omnino irrecuperabiliter. nam si cõtingat talem Religiosum transferri ad alium Ordinem, qui capax sit, reuiuifcet hoc ius in commodum illius Ordinis. & incipiet illi acquirere successione ab intestato. vnde non tam fuit extinctum quàm cõsopitum. Sed hoc intelligendum de hereditariis, quæ post transitum ad alium Ordinem deferuntur, non autem de iis, quæ antè obtigerunt; vt docet Couarruias cap. 1. de testamentis, num. 28. & tribus sequentibus. Idem dicendum si talis Religiosus fiat Episcopus, vt patet cap. Statutum. 18. q. 1. & docet Siluester Religio 4. quæst. 10.

Notandum Secundò, Quosdam docere, eos Regulares, qui Summi Pontificis priuilegio sunt exempti à potestate Prælati, & foris viuunt, acquirere non Ordini, à cuius obedientia sunt exempti, sed Pontifici; idque siue acquirant ex aliqua pensione ipsis à Pontifice concessa, siue ex eleemosynis, siue sua industria, siue successione hereditaria, quæ sententia est satis rationi cõsentanea. Nauarrus tamen; qui pro hac sententia citatur, comment. 4. de Regul. num. 68. id non docet, sed contrarium, nempe talia acquiri Monasterio. Sed spectanda est consuetudo recepta.

Notandum Tertio, Etiam si Monachus acquirat Monasterio, Monasterium tamen non teneri ex delicto Monachi, quamuis sit Prælati; nisi quatenus inde aliquid conuersum est in Monasterium.

Religiosus comparatur partim seruo, partim filiofamilias.

88
Ius succedendi quomodo reuiuifcet.

89
Regularis ab obedientia exemptus cui acquiritur.

90
An ex delicto & conuersu Monachi tenetur Monasterium.